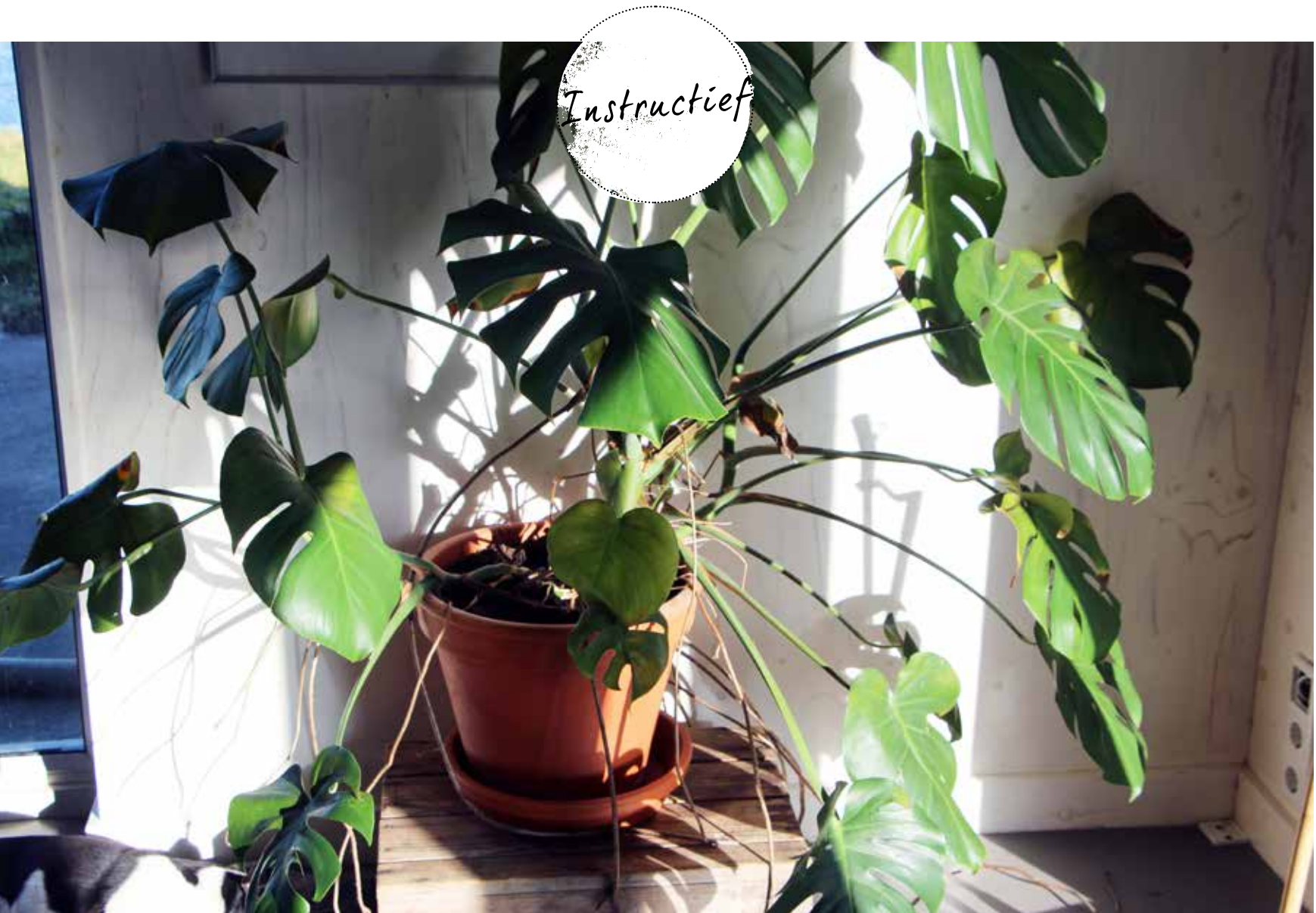

Kamerplant met schaduw

Onlosmakelijk aan elkaar verbonden als het licht en de duisternis zijn de zon en de schaduw op aarde. Mij intrigeert de schaduw van planten enorm. Vooral de schaduwen op muren van gebladerte vind ik schitterend. De bladeren zijn driedimensionaal, maar de schaduw is tweedimensionaal. De bladeren van een plant blijven een behoorlijk lange tijd zo staan, terwijl de schaduw razendsnel verandert, wegschuift.

TEKST EN BEELD: LOES BOTMAN

1

Een kamerplant in het zonnetje gezet

Een gewoon tekenpapier van 60 x 50 cm snijd ik tot een vierkant van 50 x 50 cm. Weliswaar heeft de foto een ander formaat, toch heb ik de vrijheid om zelf een formaat te kiezen. Een foto is altijd een aanleiding of een steun voor de herinnering die je hebt aan een bepaalde situatie. Deze plant staat in een prachtig huis in Lemmer waar ik die ochtend was om een kopje thee te drinken. Met houtskool maak ik een heel losse schets. Om te bepalen waar de plantenpot komt, waar de bladeren en waar de schaduw.

Conté à Paris

Conté à Paris wordt al sinds 1795 geproduceerd. Het zijn smalle vierkante krijtjes. Ze zijn niet al te hard en ook niet zacht. Ideaal om mee te schetsen en om te gebruiken voor details in een softpastel tekening. Ze zijn in zeventig verschillende kleuren verkrijgbaar. En ook nog veertien Sketching Crayons waarvan de White 2B heel fijn is om te gebruiken voor net de witte details in soft pasteltekeningen.

2

Eerst het licht

Eerst zijn de grote lichte vlakken ingevuld met een licht crèmekleurig krijtje waaroverheen ik ook met een wit Conté-krijtje heb getekend, om de kleur af te zwakken. Natuurlijk had ik het papier ook wit kunnen laten, maar liever geef ik het kleur, zodat het mee zal doen met de rest van de tekening en er een eenheid ontstaat. Daarna komt het blauw van de schaduw, behoorlijk schetsmatig.

MATERIALEN

- Conté à Paris
- Gewoon tekenpapier van Canson 50 x 50 cm
- Houtskool

3

Geduld is een schone zaak

Vervolgens wordt de pot opgebouwd uit twee bruinen en een warme rood. Allemaal Conté-krijtjes. Door laagjes in verschillende richtingen te tekenen, zal de kleur zich langzamerhand intensiveren. Ja, dat vergt een flinke dosis geduld, maar met iedere laag wordt de tekening rijker.

4

Hoog vasthouden

Houd het krijtje zolang het nog heel is zo hoog mogelijk vast, dat maakt dat je gemakkelijker en vrijer kunt werken. Zeker, ze breken ook wel, maar geen nood; die kleine stukjes zijn ook heel dankbaar in gebruik, want daarvan gebruik je dan weer snel de vlakke kant. Of je zet er net even dat ene felle lijntje mee.

5

Vorm van het blad

Nu pas teken ik nauwkeurig de bladeren. En daarbij gebruik ik de foto als leidraad. Sommige bladeren teken ik wel, andere niet. Sommigen schuiven een beetje op. Ik gebruik de structuur van de bladeren. Je kunt enorm overrompeld raken als je een onderwerp als dit gaat tekenen. Bedenk dat het echt niet precies hetzelfde hoeft te worden als op de foto, tenzij je daar duidelijk voor kiest.

Mengkleuren

Door de kleuren over elkaar heen te schetsen, ontstaan tussentonen, mengkleuren. Conté à Paris is heel gevoelig en laat zich ook gemakkelijk combineren met alle andere soorten pastelkrijt. Natuurlijk kun je ook puur en alleen met Conté à Paris werken.

Echter, ik mis dan op een gegeven moment toch wel een aantal kleuren en ook de zwaarte van de soft pastelkleuren. Zeker kun je met veel lagen Conté een diepe toon maken, dat vergt echter wel geduld, omdat het vele lagen nodig heeft om tot een diepe toon te komen

6

Groene vlakken

Dan eindelijk komen de groenen, laag over laag. Waarbij de foto een leidraad is voor de schaduw op de bladeren. Ook zoek ik naar een warmere toon in de schaduw. En probeer ik met een paars en diepblauw Conté-krijtje de schaduw dieper van toon te krijgen.

7

Donkere stelen

Met bruin, een kleur die ik veelvuldig gebruik in al mijn tekeningen, zet ik de stelen en de luchtwortels stevig aan. Hier en daar een glimmertje groen voor de levendigheid. Zo ontstaat een wirwar van vormen en bewegingen waarbij de schaduw de stille factor is die alles aan elkaar bindt. In werkelijkheid is het het

meest bewegende element, in de tekening wordt het een structuur waar je oog tot rust komt. Een complex thema als dit kan je tegenhouden in het tekenen ervan. Bouw het van achteren naar voren op, dan gaat het een stuk gemakkelijker. En wie maakt zich er druk om dat de schaduw en de bladeren niet precies kloppen? Voel je vrij en durf het aan!

Loes Botman, **Kamerplant in Lemmer**, 2021, pastel op papier, 50 x 50 cm.